

Tudnivalók érettségizőknek!

Alapvető jogszabályok

1. 100/1997. (VI. 13.) Kormányrendelet az érettségi vizsga vizsgaszabályzatának kiadásáról
2. 40/2002. (V. 24.) OM rendelet az érettségi vizsga részletes követelményeiről

A jogszabályok hatályos állapota a <http://net.jogtar.hu> oldalon érhető el. (Kereséskor a találatok közül ezt kell választani, mert más oldalon lehet, hogy korábbi változat található csak.)

Az érettségi vizsga lebonyolítása

A vizsgázóknak az érettségi vizsga minden eseményére (tehát valamennyi **írásbeli vizsgára**, a **szóbeli vizsgára**, a **tájékoztató értekezletre** és az **eredményhirdetésre**) **ünnepi öltözetben** kell megjelenniük (lányok: fehér blúz, fekete/sötétkék szoknya, harisnya, fiúk: fekete/sötétkék öltöny, fehér ing, nyakkendő, zokni).

Az érettségi vizsgáról (írásbeliről, szóbeliről) **elkészni nem lehet**. Az otthonról történő elindulást úgy kell tervezni, hogy legalább 30 perccel a vizsga kihirdetett időpontja (szóbeli esetben a beosztás tartalmazza) előtt meg kell érkezni az épületbe, a vizsgaterembe. Késést nem indokolhat sem közlekedési akadály, sem bármilyen személyes mulasztás vagy gondatlanság (csak egészen kivételes esemény, például természeti katasztrófa, árvíz, közlekedési sztrájk stb.).

Ha a vizsgázó **neki felróható okból** elkésik, vagy távol marad, vagy engedély nélkül eltávozik a vizsgáról, akkor az adott tárgyból (egy másik vizsgaidőszakban) **csak javítóvizsgát** tehet. Az esetleges késés, hiányzás, eltávozás okának megítélése az iskola igazgatójának joga.

Az írásbeli vizsga

Az írásbeli vizsganapokon célszerű figyelembe venni az időjárási viszonyokat, tessék odafigyelni a réteges öltözködésre.

Az írásbeli vizsgára a vizsgázónak magával kell hoznia a személyazonosságát igazoló okiratait közül legalább egyet (diákigazolvány, személyi igazolvány). A pad szélére ezt ki kell tenni minden nap. A padon ezen kívül csak a szükséges segédeszközök, íróeszközök, papír zsebkendő lehet, kevés étel, ital csak a vizsgázó melletti széken tartható.

A táskákat, telefonokat, egyéb nagyobb kiterjedésű eszközöket, nagykabátokat a kijelölt teremben kell lerakni. Az iskola ezekért anyagi felelősséget nem vállal.

A **terembeosztást** a vizsga reggelén lehet megtekinteni. Mindenki minden reggel nézze át, hogy melyik terembe van beosztva, mert lesznek változások az előző napokhoz képest! A termen belüli ülésrendet a felügyelő tanár határozza meg úgy, hogy a vizsgázók egymást ne zavarhassák.

Az **emelt szintű vizsgákról** az érintettek írásos értesítést kapnak.

Az alábbi táblázatban látható, hogy melyek azok a segédeszközök, amelyek a középszintű érettségi írásbeli vizsgákon használhatók – ezekről a vizsgázónak kell gondoskodnia.

Magyar nyelv és irodalom:	iskola adja: helyesírási szótár
Matematika:	függvénytáblázat (egyidejűleg akár többféle is) és szöveges adatok tárolására és megjelenítésére nem alkalmas zsebszámológép, körző, vonalzó, szögmérő
Történelem:	középiskolai történelmi atlasz, helyesírási szótár, iskola adja: helyesírási szótár
Angol és német nyelv:	nyomtatott szótár (csak a IV. részhez: Íráskészség)
Testnevelés:	személyi sportfelszerelés, iskola adja: a gyakorlati vizsgánál részletezett eszközök
Informatika:	vonalzó, iskola adja: számítógép a megfelelő szoftverekkel
Ker. és marketing alapism.:	szöveges adatok tárolására és megjelenítésére nem alkalmas zsebszámológép, körző, vonalzó
Vendéglátás-idegenforg.:	szöveges adatok tárolására és megjelenítésére nem alkalmas zsebszámológép, vonalzó
Közlekedési alapismeretek:	körző, vonalzó
elektronikai alapismeretek:	zsebszámológép, vonalzó
Belügyi rendészeti alapism.:	körző, vonalzó

Hozni kell 1-2 kék színű (nem halvány, nem neon, nem filc) tollat. A dolgozat minden tárgyból csak tollal írhatóak. Rajz ceruzával készíthető. A dolgozatban **hibajavító nem használható**, a hibát egy vonallal át kell húzni, a javítást pedig mellé vagy alá kell írni, ahol erre megfelelő hely van. Nagyon fontos az **olvasható írás!** A segédeszközöket, íróeszközöket a vizsgázók egymás között nem cserélhetik.

A vizsga megkezdése előtt a felügyelő tanár ellenőrzi a diákok személyazonosságát, az igazgató ismerteti az **írásbeli dolgozatok megtekintésének napját** (ez a faliújságon az aulában megtalálható lesz) és a **felülvizsgálati kérelem beadásának módját**. A vizsgázók a jegyzőkönyvön aláírásukkal igazolják, hogy a tájékoztatás megtörtént.

Az írásbeli vizsgán központilag összeállított feladatsort kell megoldani, melyet az érettségi vizsga reggelén kap meg az iskola.

Középszinten a vizsgázót nevével azonosítják. **A neveteket tehát fel kell írni a feladatlap minden oldalára, továbbá vizsgacsoportjának jelét (például 12. a).** **A feladatlapok elhelyezésére szolgáló borítékon rajta lesz a vizsgázó neve.**

Emelt szinten minden érettségiző kap egy azonosító jelet. **A feladatlapokra és a borítéokra nem a neveteket, hanem ezt az azonosító jelet kell ráírni.**

A vizsgán csak a központilag kiadott feladatlapokon, hely hiányában a vizsgát szervező intézmény bélyegzőjével ellátott lapokon lehet dolgozni.

Az emelt szintű vizsgákon a megyei kormányhivatal (KH) bélyegzőjének lenyomata szerepel a pótlapokon és pizkozati lapokon.

A munkát mindenképpen a központi feladatlap megfelelő részén kell elkezdni, pótlap (tisztázati lapként) csak akkor használható, ha a feladatlapon nincs elegendő hely a feladat befejezésére. A pótlapon egyértelműen jelölni kell, hogy melyik feladathoz tartozik a megoldás. Minden lapra fel kell írni a neveteket (osztályjelzéseket), illetve emelt szinten az azonosító jelet.

A feladatlap belső oldalán a kitöltéssel kapcsolatos **fontos tudnivalók** találhatók, ezt a kitöltés megkezdése előtt minden vizsgázónak figyelmesen el kell olvasnia.

Az írásbeli vizsga alatt a termet (rövid időre, 1-2 percre) egyesével el lehet hagyni, ilyenkor a feladatlapokat, dolgozatlapokat a felügyelőnek át kell adni. Odakint beszélni senkivel sem szabad. Az érettségi vizsga szabályosságára a folyosókon is felügyelők vigyáznak.

Az **írásbeli munka befejeztével** (az egyes feladatlapok beadása előtt) a vizsgázónak – egyetlen ferde vonallal – **át kell húzni a központi feladatlap és a tisztázati pótlap üresen hagyott részeit**, valamint a **piszkozatlapokat**. A tisztázati lapon csak az üres részeket szabad áthúzni, a piszkozatlapot viszont egyértelműen át kell húzni. Az írásbeli vizsgán felhasznált pótlapokon fel kell tüntetni azt is, hogy tisztázati vagy piszkozati célból készültek-e.

A dolgozat fedőlapján lévő kis táblázatba be kell írni, hogy hány darab **piszkozati lapot** és hány darab **tisztázati lapot** használt a vizsgázó. A tisztázati lap azokat a megoldásokat tartalmazza, amelyek már nem fértek el a feladatlapon. A megoldásokat ne húzzátok át, mert akkor nem értékelhetőek.

A **dolgozat beadásakor** a vizsgázó a feladatlapokat, tisztázati és piszkozatlapokat beleteszi a borítékba, és azt nyitva átadja a felügyelő tanárnak. A felügyelő tanár ellenőrzi a nevek felírását, a rovatok kitöltését és az áthúzásokat, majd a vizsgázó jelenlétében leragasztja a borítékot; a jegyzék és a jegyzőkönyv megfelelő rovatába beírja a befejezés időpontját, és aláírásával hitelesíti azokat. **A jegyzék megfelelő rovatát a vizsgázó is aláírásával látja el.** Ez az adminisztráció időigényes, ezért a többi vizsgázó a helyén ülve csendben várakozik, hogy rá kerüljön a sor. A dolgozat beadása után a termet és a folyosót el kell hagyni.

Számítógépen végzett feladatmegoldás

A bejelentkezés vizsgajelszóval történik. Ezt a vizsga reggelén a felügyelő tanárok minden teremben kiosztják. A legfontosabb beállításokat, a gép működésének ellenőrzését együtt haladva kell majd megtenni. A feladatlap elejére fel kell írni a név mellett a bejelentkezéskor használt jelszót, és a kiosztott kis cetlit a vizsga befejeztével be kell tenni a borítékba. A számítógépteremben mellőzni kell az étkezést. A számítógépes munka jellegéből adódóan oda kell figyelni a mentésre. A vizsga befejeztével a feladatlap elején lévő táblázatba be kell írni a beadott fájlok megnevezését (lehetőleg kiterjesztést is). A gépet TILOS kikapcsolni addig, amíg a felügyelő tanár nem ellenőrizte a feladatlapon feltüntetett fájlok egyezőségét a gépen található fájlokéval. Számítógépes munkánál ez jelenti a dolgozat beadását. A dolgozat beadására vonatkozó jegyzéket a vizsgázónak is alá kell írnia, a termet csak ezt követően lehet elhagyni. Legkésőbb a kidolgozási idő lejártakor a dokumentumokat el kell menteni, be kell zárni, csak az intéző ablaka lehet nyitva. Mindenkinek türelmesen kell várakoznia arra, hogy a fájlokat a felügyelő tanár ellenőrizze, beszélgetni egymással tilos.

Idegen nyelvi (angol, német) érettségivel kapcsolatos információ

- Az idegen nyelvi érettség in a hallásértés előtt 15 perc szünet van. A szünet letelte előtt legalább 3 perccel mindenki menjen vissza a terembe, hogy a következő feladatlap kiosztása előtt ki lehessen próbálni a CD-t, beállítani a megfelelő hangerőt.
- Az érettségire a vizsgázónak kell hoznia megfelelő szótárt. A szótárakra ragasszatok vignettát, kössétek be a szótárt, hogy mindenki tudja, melyik az övé. A szótár csak a IV. rész kidolgozásakor lehet a vizsgázó padján, addig egy kijelölt lesz.

Szabálytalanságok kezelése

Szabálytalanságnak minősül az érettségi vizsgára vonatkozó szabályok megszegése (mobiltelefon használata, fegyelmezetlenség, meg nem engedett segédeszközök használata, a terem engedély nélküli elhagyása stb.).

Amennyiben a felügyelő tanár szabálytalanságot észlel, ennek tényét, illetőleg pontos idejét a feladatlapra rávezeti, azt aláírja, **de a feladatlapot nem veszi el a vizsgázótól, a vizsgázó folytathatja az írásbeli vizsgát.** A felügyelő tanár a szabálytalanságról a folyosón ügyelő tanár közreműködésével tájékoztatja az intézmény igazgatóját.

Az igazgató az írásbeli vizsgát követően haladéktalanul kivizsgálja a szabálytalanság elkövetésével kapcsolatos bejelentést. Megállapításait részletes jegyzőkönyvbe foglalja. A jegyzőkönyv elkészítésének ideje alatt az érintett vizsgázó(k) a vizsga helyszínét nem hagyhatják el.

A szabálytalanság elbírálására a vizsgabizottság jogosult, és a következő döntéseket hozhatja:

- a szabálytalanság elkövetésekor éppen kidolgozott vizsgakérdésre adott megoldást részben vagy egészében érvénytelennek nyilvánítja, és az érvénytelen rész figyelmen kívül hagyásával értékeli a vizsgán nyújtott teljesítményt,
- az adott vizsgatárgyból a vizsgázót javítóvizsgára utasítja,
- a vizsgázót valamennyi vizsgatárgyból javítóvizsgára utasítja.

Az emelt szintű írásbeli lebonyolításával kapcsolatos észrevétel

Ha a vizsgázó úgy érzi, hogy az emelt szintű írásbeli **vizsga vizsgaszervezésével kapcsolatosan a technikai jellegű előírásokat a helyszínen megszegették**, az írásbeli vizsga lezárását követő két órán belül az írásbeli vizsga helyszínén, az országos vizsgaközpont megbízottjánál az országos vizsgaközpontnak címzett írásbeli észrevételt tehet. A határidő jogvesztő, igazolásnak helye nincs.

Az országos vizsgaközpont megbízottja a vizsgázónak az írásbeli vizsga lebonyolításával kapcsolatban benyújtott észrevételét továbbítja az országos vizsgaközpontnak. Az országos vizsgaközpont az észrevételt öt munkanapon belül kivizsgálja, és a vizsgálati eredményt, valamint a vizsga további menetével kapcsolatban a szükséges intézkedésre vonatkozó javaslatait megküldi a vizsgabizottságot működtető intézmény igazgatójának, aki – szükség esetén – megteszi a vizsga további menetével kapcsolatos intézkedéseket.

Az írásbeli dolgozat megtekintése

A vizsgázónak lehetősége nyílik a kijavított dolgozat megtekintésére, melynek pontos időpontja az írásbeli vizsga időpontjában kerül kihirdetésre (illetve az aulában a faliújságon is megtalálható). A megtekintés során a dolgozatról másolat készíthető. A javítással kapcsolatos esetleges észrevétel **a megtekintést követő első munkanap végéig – 16 óráig – nyújtható be az iskola igazgatójának.** Észrevétel kizárólag az útmutatóban foglaltaktól eltérő javítás vagy az értékelés számszaki hibája esetében tehető.

A benyújtott észrevételről középszintű érettségi vizsga esetén a vizsgát szervező intézmény pedagógusaiból és az elnökből álló vizsgabizottság, míg emelt szintű vizsga esetén a Kormányhivatal által kijelölt – a vizsgát szervező intézménytől – független szakértő dönt.

(A feladatsorok a javítási-értékelési útmutatókkal együtt, a vizsgát követő napon kerülnek fel az Oktatási Hivatal honlapjára – www.oktatas.hu – a reggel 8 órakor kezdődő vizsgák esetében a kérdéses vizsga másnapján reggel 8 órakor, a 14 órakor kezdődő vizsgák esetében az adott vizsgát követő nap 14 órakor.)

Érettségi dolgozatok megtekintésének időpontja

Az érettségi vizsga vizsgaszabályzatának kiadásáról szóló 100/1997. (VI. 13.) Kormányrendelet 26. §-a alapján a vizsgázó a kijavított érettségi vizsgadolgozatot megtekintheti.

Akik a mi iskolánkban jelentkeztek emelt szintű érettségi vizsgára, azoknak a kijavított írásbeli vizsgadolgozatokat intézményünkben tekinthetik meg. Ez az igazgatói irodában történik 2015. június 3-án.

A középszintű dolgozatok megtekintését iskolánk 2015. június 3-án 8.00-14.00-ig tartja az osztályfőnökök és a javító tanárok szervezésében - vizsgabizottságokként. Helyét és pontos időpontját az osztályfőnökök határozzák meg.

A szóbeli vizsga

A szóbeli érettségi vizsgák első napjának reggelén az elnök tájékoztató értekezletet tart, amelyen minden vizsgázónak és a vizsgabizottság tagjainak kötelező a részvétel.

A vizsga ütemezését a bizottsághoz rendelt iskolai képviselő készíti el, és az érettségi bizottság elnöke hagyja jóvá. A szóbeli beosztás elkészítésekor többféle szempontot figyelembe kell venni. Nem névsor alapján készül a beosztás, ezért nem tudhatja a vizsgázó, hogy melyik napon kerül sorra.

A szóbeli vizsgáztatás reggel 8 óra előtt nem kezdhető el (még a tételek kihúzásával sem), és nem tarthat tovább 18 óránál. A vizsgázónak minden felelet előtt legalább 30 perc gondolkodási időt kell kapnia (póttétel esetén 20 percet).

Az idegen nyelvi szóbeli vizsgán nincs felkészülési idő. A tétel kihúzása után a vizsga azonnal megkezdődik.

A **szóbeli vizsgára** a vizsgázónak csak tollat kell hoznia, minden segédeszközt az iskola bocsát a rendelkezésére. Ha **matematikából szóbeli vizsgát** tesz a vizsgázó, akkor az írásbelihez hasonlóan hozni kell az alábbi eszközöket: **függvénytáblázat (egyidejűleg akár többféle is) és szöveges adatok tárolására és megjelenítésére nem alkalmas zsebszámológép, körző, vonalzó, szögmérő, ceruza.**

A vizsgaterembe érkező vizsgázó köszön a bizottsági asztalnál, és a kapott utasítás szerint tételt húz. A tétel számát azonnal, hangosan bemondja az elnöknek és a vizsgáztató tanárnak. Idegen nyelv esetén azonnal elkezd a feleletet, más tantárgy esetében a bizottsági asztalról elvesz egy, az iskola pecsétjével ellátott üres papírlapot és kiválasztja a tétel kidolgozásához igénybe vehető segédeszközöket. A vizsgázó a papírra jegyzeteket készíthet, melyet a felelet során használhat, de azt felolvasni nem szabad, hanem **szabadon, önálló előadásban** kell a tételben kapott feladatot megoldani. A vizsgabizottság tagjai (például a kérdező tanár) csak akkor szólhatnak közbe, ha a vizsgázó súlyosan téved, vagy ha elakad. Egy felelet időtartama legfeljebb 15 perc lehet. Fontos, hogy hangosan, valamennyi vizsgabizottsági tag számára hallhatóan beszéljen a vizsgázó.

Ha a vizsgázó a húzott tétel anyagából teljes tájékozatlanságot árul el, az elnök egy alkalommal **póttételt** húzat vele.

A szóbeli érettségi vizsgán a vizsgázó mindvégig a vizsgateremben van, amíg minden tantárgyból le nem felel. A termet elhagyni (rövid időre) csak a következő tétel kihúzása előtt lehet. Egyébként csak rendkívüli esetben és csak tanári kísérettel lehet kimenni a vizsgateremből.

Az érettségi vizsga befejezése, az eredmény

A vizsgázó teljesítményét a pontszámok százalékában és osztályzatban történő kifejezésével minősíteni kell. Ha a vizsgatárgy vizsgája több vizsgarészből áll, a vizsgázónak minden vizsgarészből legalább 12 százalékot kell teljesítenie ahhoz, hogy a vizsgatárgyból a teljesített százalékérték alapján legalább elégséges osztályzatot kaphasson. Középszintű matematika vizsgatárgyból tett vizsga esetén, ha a tanuló írásbeli teljesítménye elérte a tizenkettő százalékot, de nem érte el a huszonöt százalékot, a vizsgatárgy részletes követelményeiben meghatározott módon szóbeli vizsgát tehet.

Középszintű érettségi vizsga esetén az elérhető pontszámok százalékos teljesítésének osztályzatban történő kifejezése a következő:

Százalékos teljesítmény	Osztályzat
80-100 %	jeles (5)
60-79 %	jó(4)
40-59 %	közepes (3)
25-39 %	elégséges (2)
0-24 %	elégtelen (1)

A kétszintű érettségi vizsga bevezetése előtt tett tantárgyi érettségi vizsga a kétszintű rendszerben középszinten tett érettségi vizsgának minősül, és az érdemjegyek a következő százalékos teljesítésnek felelnek meg:

Százalékos teljesítmény	Osztályzat
100 %	jeles (5)
79 %	jó(4)
59 %	közepes (3)
39 %	elégséges (2)
alatta	elégtelen (1)

Emelt szintű érettségi vizsga esetén az elérhető pontszámok százalékos teljesítésének osztályzatban történő kifejezése a következő:

Százalékos teljesítmény	Osztályzat
60-100 %	jeles (5)
47-59 %	jó(4)
33-46 %	közepes (3)
25-32 %	elégséges (2)
0-24 %	elégtelen (1)

Az érettségi vizsgákat az eredményhirdető értekezet zárja le. Az elnök kihirdeti a vizsga eredményét. Az eredmény kihirdetése nyilvános. A vizsgabizottság elnöke a vizsgaeredmények kihirdetése előtt röviden értékeli az érettségi vizsgát. **Az** eredményhirdető értekezleten mindenkinek meg kell jelennie ünnepi öltözetben. A vizsgázók itt kapják meg az érettségi bizonyítványt, előrehozott vizsgák esetében a törzslap kivonatokat. A megkapott dokumentumokban az adatok helyességét mindenki ellenőrizze, mert ekkor még helyben van lehetőség a javításra.

Más:

Akik törzslap kivonatot kapnak (előrehozott érettségit, esetleg sikertelen vizsgát tevők), úgy őrizték meg, hogy arra a következő érettségire jelentkezéshez szükség lesz. A jelentkezéskor le kell adni az eredeti törzslap kivonatot, mert az addig megszerzett eredményeket csak így tudja a rendszer beszámítani.

A vizsgázó a vizsgabizottság döntései ellen – a döntést követő három munkanapon belül – a jogszabálysértésre hivatkozással **törvényességi kérelmet nyújthat be** az iskolán keresztül. Erre az elnök a szóbeli vizsga előtti tájékoztató értekezleten, valamint a záró eredményhirdetésen felhívja a vizsgázók figyelmét.